

Світлана МАКСИМЕНКО

Прес-конференція перед відкриттям XXIV Міжнародного театрального фестивалю “Мельпомена Таврії”. Дзеркальна зала Національного театру опери та балету імени Соломії Крушельницької. Львів, 2022 р.

“МЕЛЬПОМЕНА ТАВРІЇ – НЕСТИХАЮЧИЙ ГОЛОС ХЕРСОНЩИНИ”

(XXIV Міжнародний театральний фестиваль. Львівська сторінка)

За двадцять три роки (від 1999-го.) своєї успішної біографії Міжнародний театральний фестиваль у Херсоні “Мельпомена Таврії” перетворився на потужний апотеоз єднання різних форм та жанрів сучасного сценічного мистецтва, став яскравим акордом завершення театрального сезону в Україні та окресленням творчих підсумків (фестиваль конкурсний, до його експертної ради традиційно запрошують вітчизняних та закордонних театрознавців). Різноманітна та концептуально насичена художня програма “Мельпомени” збагачується низкою суміжних з мистецтвом театру заходів. Саме вони стали потужною платформою професіонального єднання представників різних творчих цехів: від драматургів, режисерів, керівників – до музикантів, журналістів, глядачів. По суті, херсонський фест – наймасштабніший та найуспішніший театральний фестиваль в Незалежній Україні.

Коли ж 24 лютого 2022 року росія розпочала військову агресію і її військам вдалося окупувати Херсон, масовий спротив херсонців вражав своєю відчайдушністю та однастайністю. Багатолюдні мітинги містян, непокоря окупантам (відеокадри з жінками та літніми людьми, котрі голіруч протистояли танкам агресора) вразили увесь цивілізований світ. Оглядаючи ті страшні відеокадри, ловила себе на думці: стільки херсонців доводилось бачити раніше лише на

святкових церемоніях відкриття “Мельпомени Таврії”... Моторошна аналогія!

Коли ж у соцмережах з'явилася інформація про арешт і зникнення Олександра Книги, народного артиста України, художнього керівника українського театру імени Миколи Куліша та засновника “Мельпомени Таврії”, світова спільнота вибухнула обуренням! Олександра Книгу невдовзі (чи не під тиском “громадської думки”?) звільнили, він з родиною оселився у Львові, де тимчасовим офісом діяльного керівника став один з робочих кабінетів Національного театру імени Марії Заньковецької. Коли ж довідалась про ідею Олександра Андрійовича провести черговий, XXIV Міжнародний театральний фестиваль “Мельпомена Таврії” поза межами Херсона (на сценах театрів Львова, Києва, Кривого Рогу, Харкова, Херсона, Хмельницького, Коломиї, Миколаєва, Кропивницького, Тернополя, Вінниці, Рівного та ін. (участь у фестивалі взяли також актори знищеного у Маріуполі драмтеатру, які базуються зараз в Ужгороді), не здивувалась. По-іншому Книга вчинити просто не міг! Музи не можуть мовчати, коли вибухають гармати!!! Гаслом цьогорічного фестивалю став слоган: “Мельпомена – нестихаючий голос Херсонщини”, що об'єднав довкола “Мельпомени Таврії” широке коло театральної спільноти України та світу.

10.06 ПТ	13:00	ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ З НАГОДИ ВІДКРИТТЯ XXIV МІЖНАРОДНОГО ТЕАТРАЛЬНОГО ФЕСТИВАЛЮ «МЕЛЬПОМЕНА ТАВРІЙ»	Львівська національна опера, Мельпомена Hall	
	16:00	ТЕАТРАЛЬНА КОМПАНІЯ БРАТІВ «CONCEPTO A LA CARTE», АВТОР: FRANZ XAVER KROEZE, ІНСТЕНЗАЦІЯ: ANA VISTOFF, РЕЖИСЕР РІМ МАДІШІЯ	ПОРТУГАЛІЯ	
11.06 СБ	12:00	Львівський театр Ляльок «САДОК ВИШНЕВИЙ» ЗА МОТИВАМИ ПЕЄЗІ Т. ШЕВЧЕНКА, РЕЖИСЕР С. БРІЖАНЬ	М. Львів	
	14:00	Дніпровський академічний театр драми та комедії лисова пісня» Л. УКРАЇНКА, РЕЖИСЕР В. ЗУБИЧ	М. Дніпро	
	15:00	ВІДКРИТТЯ ФЕСТИВАЛЮ. ПРОЄКТ ART THEATRE (КИЇВ) ТЕАТРАЛІЗОВАНЕ ДІЙСТВО «МІ» ЗА ПОЕЗІЄЮ А. МАТВІЙЧУКА, РЕЖИСЕР Н. АГЕСЬВА-ШВЕД	Львівська національна опера, Мельпомена Hall	
	16:00	Херсонський академічний театр «АКАДЕМІЯ РУХ» «СПИВ СОЦІАЛІТНИ» ПЛАСТИННА ДРАМА ЗА МОТИВАМИ ТВОРИВ М. МАТЕРІЛІНКА, РЕЖИСЕР О. БЕЛЬСЬКИЙ	М. Херсон	
	17:00	НАЦІОНАЛЬНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. М. ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ «КАССАНДРА» Л. УКРАЇНКА, РЕЖИСЕР І. ВІЛИЦЬ	М. Львів	
	18:00	Чернівецький обласний академічний український музично-драматичний театр ім. Т. Шевченка «ЗЛОДІВІ ВІРАШІ» Е. Е. ШИТТ ПЕРЕКЛАД М. ЮРЧУК, РЕЖИСЕР Д. ФЕДЕШОВ	М. Чернівці	
	18:00	Київська академічна майстерня театральних мистецтв «СУЗІРІЯ» «ДЕДАЛЬНІЙ ШТОРМ» АВТОР І РЕЖИСЕР Б. ТРАЛОК	М. Київ	
	18:00	Важкоградський обласний український музично-драматичний театр ім. ФРАТІВ ШЕРЕГІВ «ОУЧКА» ЗА ПЬЄСОЮ Н. НЕЖДАНА	М. Ужгород	
	18:00	Театральний центр «СЛОВО ГОЛОС» «ЛІХО СБІВ СЛІЗ УКРАЇНСЬКИЙ ШАНСОН» ЗА ТВОРАМИ І. ФРАНКА, Д. УКРАЇНКА ТА Т. ШЕВЧЕНКА	М. Львів	
	19:00	Словацький театр «УГРСЬКЕ ГРАДІШТЕ «NIVISTEVE»	М. Угерське Градіште, Чехія	
20:00	ТЕАТР OLD STARS «ВАЛОН» Ж. ЖЕНЕ І. КОРНУК	ПРАГА, ЧЕХІЯ		
12.06 НД	14:00	Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр «ХТО Я?» МАРІУС ФОН МАЕНБУРГ, РЕЖИСЕР С. САДАКОВІЧ	Сєвєра дніпровського театру драми та комедії	
	15:00	Перший академічний український театр для дітей та юнацтва «КОЗА-ДЕРЕЗА», КОМЕДІЯ, РЕЖИСЕР І. ЗАДІОРНЯНИЙ	М. Львів	
	17:00	НАЦІОНАЛЬНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. М. ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ «КІМНІТЯ P.S.» РЕЖИСЕР Н. ПАВЛІК	М. Львів Ханжирна сцена	
	17:00	Львівський академічний молодіжний театр ім. ЛЕСЯ КУРБАСА «ЛІСОВА ПІСНЯ» ЗА Л. УКРАЇНКОЮ, РЕЖИСЕР А. ПРИХОДЬКО	М. Львів	
13.06 ПН	18:00	Львівський академічний драматичний театр ім. ЛЕСЯ УКРАЇНКА ПІЛДАМАШ» ЗА ТЕКСТОМ «ЕКОЛОГІЧНА БАЛАДА» О. МАШОУТІ, РЕЖИСЕР С. ПІЮК	М. Львів МАЛА СЦЕНА	
	18:30	АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ МАЙК КАУФМАНА-ПОРТНІКОВА ЗА МОТИВАМИ ПЬЄСИ А. БАРІКО «НОВЕ СЕНТО. ЛЕГЕНДА ПІАНІСТА»	ПРИНЦІПІВ ЧЕРНІВЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ФЕДРАЛЬНОГО	
	18:30	Херсонський обласний академічний музично-драматичний театр ім. МИКОЛИ КУЛІША «ОБРАЖЕНІ РОСИ» А. КУРЄЙНИК, РЕЖИСЕР С. ПАВЛЮК	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
14.06 ВТ	18:00	Донецький академічний обласний драматичний театр «МАРУСЬ» ЗА ПЬЄСЮ ДРАМОЮ Л. КОСТЕНКО «МАРУСЬ ЧУРАЙ», РЕЖИСЕР Л. КОЛОСОВИЧ	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
	18:00	Миколаївський академічний художній драматичний театр «КОЛИ ПОВЕРТАЄТЬСЯ ДОЩА» Н. НЕЖДАНА, РЕЖИСЕР К. БОГДАНОВА	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
	16:00	Український католицький університет, театр уюк «НА СИМОНОВИХ СТОВПАХ» «НІВ У ФІЛОЗОФІЇ» ЗА Л. КОСТЕНКО, РЕЖИСЕР С. ХУДИК	М. Львів	
15.06 СР	16:00	Вінницький академічний музично-драматичний театр ім. САДОВСЬКОГО «КІМНІТКА» О. МІКОЛАЙЧУК-НИЗОВЕЦЬ, РЕЖИСЕР Т. СЛАВІНСЬКА	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
	16:00	Миколаївський національний академічний український театр драми та музичної комедії «НАБРЕГА ЗА ПІРВІЩЕМ», РЕЖИСЕР Є. РЕЗНІЧЕНКО	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
		ТЕАТР ІМ. STEFANA ŻEROMSKIEGO W «KIEŁCACH KRÓL MIEŚCUST» (ПОЛЬЩА)	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
		ТЕАТР УКРАЇНСЬКОЇ ТРАДИЦІЇ «ІЗДЕРКАЛ» «МАВКА» ЗА Л. УКРАЇНКОЮ, РЕЖИСЕР М. КАЛІПУЛА	М. Київ	
		Київський національний академічний молодіжний театр «ЗАШУФОРОВАНА ПАРА» АВТОР Е. ОЛБІ, ПЕРЕКЛАД А. ПІРОЖЕНКО, РЕЖИСЕР А. ПІРОЖЕНКО	М. Київ	

15.06 СР	17:00	Харківський театр P.S. «НІЧ ГЕЛЬБЕРГА» ЗА І. ВІЛКІСТОМ, РЕЖИСЕР С. ПАСІЧНИК	ПРИНЦІПІВ ЛЬВІВСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ ІМ. Д. КУРБАСА	
	17:00	Харківський театр ім. ШЕВЧЕНКА «ЛІПЕНЕ ПЕРЕМІР'Я» С. ЖАДАЧ, РЕЖИСЕР О. КОШУШ	ПРИНЦІПІВ ЛЬВІВСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ ІМ. Д. КУРБАСА	
16.06 ЧТ	18:00	Херсонський академічний обласний український драматичний театр ім. Т. ШЕВЧЕНКА «КОМАНД ЖОКІАНІ АБО ТЕСТОСТЕРОН» А. САРАМОНОВ, ПЕРЕКЛАД О. ІВАНЧУК, РЕЖИСЕР В. ЖИЛА	М. Херсон	
	19:00	Одеський державний драматичний театр «ВІЙНА МАТЕР» Д. ТАВАДЗЕ, РЕЖИСЕР С. АСЛАМАЗІШВІЛІ	ОДЕСА	
17.06 ПТ	16:00	ТЕАТР ВАРТА «НЕЗЛАМНИЙ ХЕРСОН» «МІТКА ПЬЄСИ «ВАРТА»	М. Львів ВІЛ СІЛАСКОМІЯСКА, 22	
	18:00	Львівський театр «І ЛЮДИ І ЛЯЛЬКИ» «КОЗАК ОСЬ ТА МОСНАЛЬ АСІ», РЕЖИСЕР О. КРАФЧУК	М. Львів	
18.06 СБ	18:00	Кіровоградський академічний український музично-драматичний театр ім. М. Л. КРОТОВИЦЬКОЇ «ВІЙНИЙ ЗАКОН МАТЕРІНІСТВА» В. ВІНИЧЕНКО ЗА ПЬЄСОЮ «ЗАКОН», РЕЖИСЕР Є. ЮРМАН	М. Кіровоградський	
	18:00	ТЕАТР «ВІЙНИЙ ЗАМОК» «ПРИЗНАЧЕНО НА ЗЛАМ» ЗА МОТИВАМИ ПЬЄСИ Т. ВІЛЬЯМСА, РЕЖИСЕР А. СВЯТЕЦЬКИЙ	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
18.06 СБ	15:00	НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. І. ФРАНКА «ТРАМВАЙ «БАЖАННЯ» ЗА МОТИВАМИ ОДНОІМЕННОЇ ПЬЄСИ Т. ВІЛЬЯМСА ПЕРЕКЛАД З АНГЛ. Т. НЕКРЯЧ «ТРАМВАЙ «БАЖАННЯ»», РЕЖИСЕР І. УРІВСЬКИЙ	М. Київ	
	18:00	Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ «КОЛИ ЦВІТЕ ПАПОРОТЬ», ОБЄРЯ НА 2 ДІЇ (ВОДЬКОПЕРА-БАЛЕТ), БАЛЕТМЕЙСТЕРІ-ПОСТАНОВНИКИ А. ШОШІН, С. НАЙНОК, РЕЖИСЕР В. ВОСЮК	М. Львів	
19.06 НД	18:00	SCHAUSPIEL KÖLN «VOM KRIEG» («З ВІЙНИ»), РЕЖИСЕР А. МАЙ (КЕЛЬН, НІМЕЧЧИНА)	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
	18:00	ТОТЕАТР «НС», ПЕРФОРМАТИВНА ВИСТАВА, РЕЖИСЕР О. ВАХРАМБЕВА	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
19.06 НД	12:00	Чернівецький музично-драматичний театр ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ «СІВ ТАЛІ, АЩЕ НЕШОМЕ» ІВРЕЙСЬКА ДУША Н. НЕЖДАНА, РЕЖИСЕР Н.А. УКРАЇН ЛЮДМИЛА СКРИПКА	М. Чернівці	
	18:00	Львівський академічний духовний театр «ВОСЬОРСІННЯ» «АМЕРИКА» Б. СРІЛЯНОВИЧ, РЕЖИСЕР А. ФЕДОРИШНА	М. Львів	
20.06 ПН	18:00	Івано-Франківський національний академічний обласний музично-драматичний театр ім. І. ФРАНКА ТА Т. ШЕВЧЕНКА «СЛОВО І ГОЛОС» «ВОНА ЗЕМЛЯ» ЗА В. СТЕПАНІКОМ, РЕЖИСЕР Р. ДЕРЖИЛІ ПЬЄСЬКИЙ	ПРИНЦІПІВ ЛЬВІВСЬКОГО ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ ІМ. Д. КУРБАСА	
	18:00	Хмельницький театр ім. М. СТАВІЦЬКОГО «КАЙДАШ», РЕЖИСЕР І. ВІЛИЦЬ	М. Хмельницький	
20.06 ПН	18:00	Житомирський академічний український музично-драматичний театр ім. М. КОМЕРА «БАНЗАЙ! АБО МИСТЕЦТВО КРОКУВАТИ!»	М. Житомир	
	18:00	НАЦІОНАЛЬНА ОПЕРАТА УКРАЇНИ КОНЦЕРТ «УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ»	М. Київ	
20.06 ПН	19:00	ТЕАТРАЛЬНА СПІЛНОТА DSP «ВІДРОДЖЕННЯ» ЗА ВІРШКАМИ ПЬЄТ В РОЗСТРІЛНОГО ВІДРОДЖЕННЯ, РЕЖИСЕР А. БОРОВЕНСЬКИЙ	ПРИНЦІПІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ ІМ. Д. КУРБАСА	
	19:00	НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР ІМЕНІ ВАСИЛ АЛЕКСАНДРІ ХИТРИЙ ЛИС» Л. ГЕЛЬБАРТА, РЕЖИСЕР К. ХАДЖІ – КУЛЕА	ОСА РИУНІОН	
20.06 ПН	20:00	ТЕАТР МАТТЕПЕ «MEMURIN FASLI» ALATYKKA İBRETİKLERİ KOMEDİ	СТАМБУЛ, ТУРЧИНІЯ	
	18:00	Піденчеський театр «ВСЯ ЧАСА ІСТОРІЯ» У ФЕНОМЕНАЛЬНІЙ «ОБЕРТАНІ АУДИТОРІ»	ОНЛАЙН-ПОКАЗ	
20.06 ПН	18:00	ЦСМ ДАХ КАМЕРНА ОПЕРА «СТУС: ПЕРХОХІЙНІЙ»	М. Київ	
	18:00	Львівський академічний обласний український драматичний театр ім. ВІАНА ОВАРКЕВИЧА «СТО ТИСЯЧ» ІКАРЕНКО-КАРЧІ, РЕЖИСЕР Д. ЧИБОРЯК	М. Львів	
20.06 ПН	19:00	Рівненський академічний український музично-драматичний театр РОК-ОПЕРА «БІЛА ВОРОНА» Г. ТАТАРЧЕНКО, О. РИБИНСЬКИЙ, РЕЖИСЕР М. ГОЛЕНКО	М. Рівне	
	16:00	ПРЕДФЕСТИВАЛЬНИЙ ДЗВІНОЧОК ТЕАТРУ РАДІСТІ «РАДІВІЯ ЗА ДІВЧОК» (НЕКІЯ, ЕРНО) * ЛІТЕРАТУРНА СЦЕНА ЗА ДОДАТКОВОЮ ПРОГРАМОЮ		

ВСІ ВИСТАВИ ФЕСТИВАЛЮ ВІДБУВАЮТЬСЯ НА ВЛАСНИХ МАЙДАНЧИКАХ ТЕАТРІВ УЧАСНИКІВ
ОНЛАЙН-ПОКАЗИ ВІДБУВАЮТЬСЯ ЗА ПОСИЛАННЯМИ НА ОФІЦІЙНІ СТОРІНКИ ФЕСТИВАЛЮ

П'ятдесят сім театрів із 34 міст та 11 країн світу: України, Португалії, Чехії, Польщі, Туреччини, Грузії, Німеччини, Румунії, Франції та вперше Японії і США – стали цього року учасниками фестивалю «Мельпомена Таврії». Фест тривав від 10 до 19 червня 2022 р. в оновленому (у зв'язку із воєнним станом) форматі: наживо (у театральних містах України) та у відеопоказі (на ютуб-сторінці фестивалю).

Оргкомітет фестивалю вирішив здійснити запланований раніше захід таким чином:

- театри-учасники показують запропоновані вистави – кожен у своїй країні, у своєму місті у межах програми фестивалю;
- театри-учасники, які не можуть показати виставу наживо, надають її відеOVERсію, показ якої здійснюватиметься на ютуб-каналі.

Зважаючи на те, що цьогорічний фестиваль має і політичний характер, спрямований на підтримку всіх людей, які через війну опинились у складних життєвих обставинах, кожен театр-учасник повинен:

оголосити перед початком вистави, що вона відбувається у програмі XXIV Міжнародного театрального фестивалю «Мельпомена Таврії», який щороку відбувався у Херсоні, наголошуючи, що Херсон – це Україна, і ніхто не забув про героїчних херсонців.

кожен театр виділяє певну кількість квитків для тимчасово переміщених осіб, які перебувають у їхньому місті;

влаштовують прес-конференції на підтримку Херсонщини, розповсюджуючи інформацію про фестиваль у соціальних мережах;

Якщо можливо, театри-учасники можуть зібрати кошти на благодійний рахунок театру ім. Миколи Куліша

Під час фестивалю працювала експертна рада, у складі якої – відомі театрознавці та практики театру, котрих війна змусила перебувати у різних містах, де відбувались вистави. Експерти переглядали вистави, аналізували їх та оперативно відгукувались на побачене у соціальних мережах.

У програмі цьогорічного фестивалю діяла також «літературна сцена», учасниками якої були відомі закордонні, українські драматурги і літератори, та «освітня платформа» з участю знаних театральних педагогів-практиків. Організатори фестивалю: Міністерство культури і туризму України, Національна спілка театральних діячів України, Херсонський обласний академічний музично-драматичний театр імені Миколи Куліша під керівництвом народного артиста України Олександра Книги. Без адміністративно-організаційного сприяння Національного театру імені Марії Заньковецької, Національної опери імені Соломії Крушельницької, катедри театрознавства та акторської майстерності факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені

Івана Франка, культурного волонтерства численних друзів та шанувальників театру цей грандіозний проєкт, очевидно, не викликав би такого загальнонаціонального піднесення та соціо-культурного резонансу.

У Дзеркальній залі Львівської Національної опери ім. С. Крушельницької 10 червня відбулась офіційна прес-конференція з нагоди відкриття XXIV Міжнародного театрального фестивалю “Мельпомена Таврії”, а 11 червня, там само, київська група “Project Art Theatre” підготувала театралізоване дійство “МИ” за громадянською лірикою Анатолія Матвійчука.

Львівська національна опера в програмі фестивалю показала феєрію “Коли цвіте папороть” Є. Станковича (режисер – Василь Вовкун). Учасників фестивалю привітали заступник генерального директора-художнього керівника Львівської національної

опери Михайло Швед, начальник управління культури Херсонської міської ради Світлана Думинська, авторка цих рядків, член експертної ради фестивалю Світлана Максименко.

Свої кращі вистави: “Садок вишневий” за мотивами поезій Т. Шевченка (режисер – Сергій Брижань), мюзикл “Коза-Дерева” (музика – Юрія Саєнка, режисура Ігоря Задніпряного), “Козак Ось та москаль Ась” (режисер – Олексій Кравчук), “Лісова пісня” за Л. Українкою (режисер – Андрій Приходько) показали, відповідно: Львівський обласний академічний театр ляльок, Перший театр, театр “І люди, і ляльки”, Львівський молодіжний театр імени Леся Курбаса. Львівський академічний духовний театр “Воскресіння” запропонував до фестивальної програми виставу “Америка” Б. Срблянович (режисер – Алла Федоришина), Національний драматичний театр ім. М. Заньковецької – “Кассандру” Лесі Українки (режисер – Ігор Білиць).

Широка театральна мапа цьогорічного, XXIV Міжнародного театрального фестивалю “Мельпомена Таврії” засвідчила не лише його могутню географію, але й (що – головне!) довела єдність усіх мистців національної сцени (навіть, якщо вони на тимчасово окупованих рашистами територіях). Український культурний фронт посідає сьогодні таку ж передову позицію, як і наші доблесні воїни ЗСУ.

“Слово, моя ти єдина зброе!” Велич нашого національного духу не зможуть здолати жодні потуги невмотивованого, нецивілізованого і некультурного агресора. Принаймні, такі відчуття не залишали мене впродовж цьогорічного перегляду вистав “Мельпомени Таврії” у Львові.

Наймолодші учасники “Мельпомени Таврії” після вистави “Цвіт папороті” Є. Станковича. Національний театр опери та балету імени Соломії Крушельницької. Львів, 2022 р.

Експерти фестивалю Світлана Максименко та Юлія Щукіна з директором фестивалю Олександром Книгою, м. Львів, 2022 р.

